

اخلاق

علی اکبر نوایی

به اهتمام

هیئت اندیشه و فرهنگ و سلامت و سبک زندگی
معاونت پژوهش حوزه علمیه خراسان

مجلس شورای اسلامی ایران

سرشناسه: نوایی، علی اکبر، ۱۳۳۴ -

عنوان و نام پدیدآور: اخلاق تبری/علی اکبر نوایی.

مشخصات نشر: مشهد- حوزه علمیه خراسان، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۲۳۶ ص؛

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۲۶-۵۹-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: کتابنامه ص. ۲۳۵- ۲۳۰.

موضوع: تولی و تبری -- جنبه های مذهبی -- اسلام

Tawalla and tabarra -- Religious aspects -- Islam: موضوع

موضوع: تولی و تبری -- جنبه های قرآنی

Tawalla and tabarra -- Quranic teaching: موضوع

موضوع: تولی و تبری -- احادیث

Tawalla and tabarra -- Hadiths: موضوع

موضوع: اخلاق اسلامی

Islamic ethics: موضوع

شناسه افزوده: حوزه علمیه خراسان. انتشارات، ناشر

رده بندی کنگره: BP۱۹۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۷۵

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۱۶۷۷۲

انتشارات حوزه علمیه خراسان

عنوان کتاب : اخلاق تبری
نویسنده : علی اکبر نوابی
به همت : هیئت اندیشه‌ورز دین، سلامت و سبک زندگی معاونت پژوهش حوزه علمیه خراسان
ویراستار : احمد رضا قوامی دربندی
ناشر : انتشارات حوزه علمیه خراسان
طراح جلد و صفحه آرا : رضایی زاده
چاپ اول : زمستان ۱۳۹۹
تعداد صفحات : ۲۳۶
قطع : رقعی
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۲۶-۵۹-۰
شمارگان : ۵۰۰ نسخه
قیمت : ۳۸۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به انتشارات حوزه علمیه خراسان است.

دفتر نشر : مشهد - مشهد مقدس - خیابان شهید دهباب صفه
بلوار شهید شوشتری - شهید شوشتری ۷، مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان
معاونت پژوهش - حوزه - تلفن : ۰۵۱۳۲۰۰۸۱۶۵
فروشگاه : مشهد مقدس، خیابان امام خمینی، حد فاصل امام خمینی ۳۴-۳۲
تلفن : ۰۵۱۳۲۰۰۸۶۰۹ انتشارات حوزه علمیه خراسان

با قدر دانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- معاون پژوهش حوزه: حسین کندی
- عوامل و دست‌اندرکاران هیئت اندیشه‌ورز دین، سلامت و سبک زندگی: سید مسعود مرتضوی، محمد ضیاء روحانی، حسین کر دیچه، سید حسین صباغ
- چاپ، نشر و نمونه خوانی: احمد رضا قوامی دربندی، محمد رضا جابری نیا

مدیر انتشارات حوزه علمیه خراسان

هادی حصاری

۱۰.....	سخن ناشر
۱۲.....	مقدمه دکتر احد فرامرز قراملکی

فصل اول: مفاهیم و کلیات

۱۷.....	مقدمه
۲۱.....	مفهوم تولّی
۲۲.....	مفهوم تبرّی
۲۳.....	ریشه دینی تبرّی
۲۷.....	چکیده بحث و پرسش
۲۹.....	نظری به مسئله تبرّی در سوره برأئت
۳۲.....	نگاهی به مسئله تبرّی در سوره کافرون
۳۶.....	جامعه دینی، جامعه ای همگام و همگرا
۳۸.....	نکات قوام بخش در جامعه دینی
۴۳.....	چکیده و پرسش ها

فصل دوم: لزوم هماهنگی تبرّی با اخلاق

۴۷.....	لزوم آمیختگی رفتارها با مکارم اخلاقی
۴۸.....	اخلاق، پیام درونی وحی و رسالت
۵۱.....	شرایط تحقق تبرّی
۵۲.....	شرایط مربوط به شخص تبرّی کننده
۵۲.....	داشتن همت و اراده بلند
۵۶.....	برخوردار بودن از غیرت دینی
۵۸.....	رعایت اعتدال و تبرّی
۶۲.....	مدارا با دشمنان

۶۵.....	حدود رفق و مدارا نسبت به مخالفان
۶۶.....	واژه کفر در اصطلاح
۶۸.....	نگاهی به کفر از منظری دیگر
۶۹.....	گونه‌های کلی کفر
۶۹.....	کفر جهلی
۷۱.....	کفر علمی
۷۲.....	کفر عناد
۷۴.....	کفر نفاق
۷۶.....	کفر عصیان
۷۹.....	جمع بندی و نتیجه
	فصل سوم: مبارزه با معاند، مدارا با مخالف
۸۳.....	لزوم مبارزه هدفمندانه با معاند و مدارا با مخالف
۸۷.....	صورت تبّری با معاند
۹۰.....	تبّری عملی، آخرین راه حل
۹۲.....	طبقه بندی گروه‌های معاند و مخاصم
	فصل چهارم: فلسفه آمیختگی تبّری با اخلاق در مکتب تشیع
۹۷.....	فلسفه آمیختگی تبّری با اخلاق در مکتب تشیع
۱۰۵.....	مفهوم مقابله در لغت
۱۰۶.....	مقابله بر اعتداء
۱۰۹.....	مقابله به مثل آمیخته با فضیلت
۱۱۱.....	اصلاح افکار منحرفان
۱۱۳.....	مفهوم خیر دینی

سخن ناشر

یکی از اهداف مهم پژوهش‌ها و تلاش‌های علمی در عرصه فقه‌ت و اجتهاد، پاسخ‌گویی به نیازها و پرسش‌های مردم درباره تکالیف شرعی‌شان در زمینه‌های مختلف است؛ همچنین با توجه به ظهور و بروز مسائل مستحدثه در عصر حاضر، پویایی و به‌روز بودن جریان فقه‌ت و اجتهاد، وابسته به این است که فقهاء و مجتهدان پاسخ‌گوی پرسش‌های جدید باشند؛ در غیر این صورت بین دستگاه فقه‌ت و جامعه فاصله افتاده و مرجعیت فکری نهاد حوزه در میان جامعه از میان خواهد رفت.

نکته دیگر درباره ضرورت طرح بحث‌های جدید توسط فقیهان، گرایش روزافزون مردم در نقاط مختلف دنیا به اسلام است که این امر، پرداختن به فروع جدید و مسائل مورد ابتلا و پیش روی امت اسلامی را ضروری ترمی نماید. لازمه مدیریت نظام مبتنی بر دین نیز این است که نظریه‌های دقیق اسلام در اداره کشور در سطوح مختلف فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نظامی توسط فقهاء تبیین شود.

با توجه به این مهم و به منظور تحقق منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی در توجه ویژه به «پژوهش و تولید علم» در بیانیه گام دوم و همچنین نیازهای موجود اندیشه‌ای در چهار عرصه حوزوی، جامعه، نظام اسلامی و بین‌الملل، نشر آثار فاخر و کاربردی علمی و پژوهشی نیز در کنار تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی مطمح نظر قرار گرفت و انتشارات حوزه علمیه خراسان با هدف ارتقاء کیفی و کمی پژوهش‌های دینی در حوزه و تولید، چاپ و انتشار آثار فرهیختگان حوزوی فعالیت خود را آغاز نمود.

از سوی دیگر، یکی از اقدامات ارزشمند و تحولی حوزه علمیه خراسان در سال‌های اخیر تشکیل هیأت‌های اندیشه‌ورز بود که با توسعه و ترویج پژوهش و تحقیق نقش به‌سزایی در تربیت پژوهشگران موفق در عرصه‌های مختلف داشته‌اند؛ یکی از این هیئت‌ها هیئت اندیشه‌ورز دین، سلامت و سبک زندگی است که از سال ۱۳۹۷ فعالیت خود را در زمینه ترویج پژوهش‌های حوزه سلامت

و سبک زندگی آغاز کرده است.

یکی از برنامه‌های شایسته این هیئت، برگزاری نخستین دوره تربیت پژوهشگر «اخلاق پژوهی» با حضور اساتید برجسته اخلاق بود که «فلسفه اخلاق تبری» به عنوان یکی از سرفصل‌های این دوره، توسط استاد محترم حجت الاسلام والمسلمین نوائی ارائه گردید و اکنون به همت این هیئت به زیور طبع آراسته گردیده است.

انتشارات حوزه علمیه خراسان برخورد فرض می‌داند از تلاش‌های ارزشمند مؤلف محترم که خود از مدرّسان و اساتید سطوح عالی حوزه علمیه می‌باشد، قدردانی نموده و از بذل توجهات مدیر حوزه علمیه خراسان حضرت آیت الله سید مصباح عاملی (مد ظله العالی) نسبت به چاپ و نشر آثار ارزشمند اساتید و پژوهشگران حوزوی تشکر ویژه نماید.

در پایان، از تلاش کلیه همکارانی که در تهیه و تدوین این اثر با دقت، حساسیت و احساس تعهد و مسئولیت، همت ورزیده‌اند، به خصوص عوامل و دست اندرکاران هیئت اندیشه‌ورزین، سلامت و سبک زندگی معاونت پژوهش حوزه علمیه خراسان، تقدیر و سپاسگزاری می‌شود.

از اساتید و پژوهشگران ارجمند دعوت می‌نماییم که با ارائه پیشنهادهای سازنده خود و یادآوری کاستی‌های احتمالی، انتشارات حوزه علمیه خراسان را در ارائه آثار بهتریاری رسان باشند.

انتشارات حوزه علمیه خراسان

زمستان سال ۱۳۹۹ ه‍.ش

مصادف با رجب سال ۱۴۴۲ ه‍.ق

